

„Teadmussiirde pikaajaline programm põllumajanduse, toidu ja maamajanduse tegevusvaldkonnas“

Riigihange nr 222076

Aianduse valdkonna aruanne (Lisa 2)

Kalendriaasta aruanne

01. aprill 2021 – 31. detsember 2021

Eesti Maaülikool,
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda,
Eesti Taimekasvatuse Instituut,
Eesti Toiduainetööstuse Liit,
Maaelu Edendamise Sihtasutus,
Mahepõllumajanduse Koostöökogu,
Põllumajandusuuringute Keskus.

Jaanuar 2022

Sisukord

Tegevused I poolaastal (esitatud ka poolaasta aruandes).....	3
Vähelevinud puuviljakultuuride tutvustamine (sh kuslapuu ja ebaküdoonia).....	3
Tegevused II poolaastal.....	4
EMÜ katmiktehnoloogiate infopäev: kasvuhoonete tüübid köögiviljade kasvatamisel.....	4
EMÜ katmiktehnoloogiate infopäev: kasvuhoonete tüübid lillekultuuride kasvatamisel.....	5
EPKK infopäev välislektoriga: Aiandustootmise sertifitseerimine	6
EMÜ esitlustegevus: Uued ilutaimed, vastupidavus konteinerhaljastuses (boliivia ja hübriidbegoonia erinevad sordid ja kõrrelised).....	7
EMÜ esitlustegevus: Sibulköögiviljade kasvatustehnoloogia ja sordid.....	8
EMÜ esitlustegevus: Õuna- ja ploomipuude kasvatustehnoloogia äriaias.....	9
EMÜ esitlustegevus: Õuna- ja ploomisortide kasvatus erinevatel vegetatiivalustel.....	10
EMÜ esitlustegevus: Hahkhallituse tõrjevõimalustest maasikaistanduses	12
EMÜ esitlustegevus: Viinamarja- ja mustikakasvatus	14
EMÜ esitlustegevus: Vähelevinud puuviljakultuuride tutvustamine (sinise kuslapuu ja ebaküdoonia sordid).....	15
EMÜ esitlustegevus: Uued ilutaimed, vastupidavus konteinerhaljastuses (biostimulantide katsed puispetuunia ja aed-raudürdiga)	16
Konverents: Aianduse Visioonikonverents 2021	17
KOKKUVÕTTEKS.....	19

Sissejuhatus

Aianduse teemade kohta sõlmiti hankeleping 14. juunil 2021. Täitmist alustati juunis mil toimus üks esitluspäev ja jätkati II poolaastal, kui korraldati 3 infopäeva, 1 konverents ja 6 esitluspäeva (koos 0 maksumusega lisategevustega, mis lisati tellimusse nõukogu protokollilise otsusega).

Valdkonna koordineerimise eest vastutab Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda (EPKK).

Aianduse valdkonna nõukogu moodustati 16. aprillil 2021. Nõukogusse kuulub 13 liiget, koosseis on esitatud **lisas 1**.

Programmi korralduse ja tegevuste läbirääkimisteks toimus kevadel 3 kohtumist (10. märtsil, 7. aprillil ja 28.05-4.06 elektrooniliselt). Tegevuste läbiarutamine oli sisuline ja intensiivne, lõplikud kokkulepped on **vt joonis 2.1**. Aianduse valdkonnas korraldati 2021 **kokku 10 tegevust, kogumaksumusega 116 400 eurot**.

Tegevus	Selgitus
Visioon	Konverents mitme välislektoriga
Esitlus- tegevused	<ul style="list-style-type: none"> Taimekaitse maasikakasvatuses (hahkhallitus niisutusega istandikus) Uued ilutaimed, vastupidavus konteinerhaljastuses Õuna- ja ploomipuude sordid, kloonalused Vähelevinud kultuurid (kuslapuu, ebaküdoonia sordid ja kasvatustehnoloogia) Küüslaugu kasvatustehnoloogia, sordid Viinapuu ja mustikakasvatus (niisutus, paljundamine, haigused)
Info- päevad	<ul style="list-style-type: none"> Katmikalal taimede ja lillede kasvatamine. Katmikalatehnoloogiad. Näidatakse erinevaid kasvuhuone tüüpe ja küttevõimalusi Aiandustootmise sertifitseerimine (välislektor)

Joonis 2.1. Aianduse valdkonna tegevuste temaatiline jaotus.

Valdkonna nõukogu on väga põhjalik: kõiki tegevusi kaalutakse üksikasjalikult. 2021. aastal toimus ühe esitlustegevuse raames toimus esitlusi ka kahel korral või kahes kohas, esitleti nii katsetegevust kui ka ettevõttepraktikat (või töötlemist). Esitlusalasid külastatakse ka väljaspool esitluspäevi. Mitmed alustavad ettevõtet käisid istandikke vaatamas isegi korra igal kuul, sest hooldustegevused sõltuvad taimede kasvufaasidest.

Eraldi tähelepanu said 2021. aastal katmikalatehnoloogiad ning seda teemakäsitlust oodatakse ka edaspidi. Uuel aastal muude teemade hulgas aedherne tootmine ning märgistamise nõuded värske puu- ja köögivilja turustamisel

Tegevused I poolaastal (esitatud ka poolaasta aruandes)

Vähelevinud puuviljakultuuride tutvustamine (sh kuslapuu ja ebaküdoonia)

Esitluspäev toimus 29. juunil 2020 Polli Aiandusuuringute keskses

Osalejate arv: 20 osalejat (registreerus 30). Enamus osalejatest olid ettevõtjad, kellel oli pikem (5-10 aastat) aia- või põllukultuuride kasvatamise kogemus. Vähemal määral külastasid esitluspäeva ka muus tegevusvaldkonnas töötavad ettevõtjad ja ametnikud.

Eesmärk: Esitlusel tutvustati vähelevinud aianduskultuuride sorte, kasvatamist, kahjustajaid, viljade väärtuslikkust ja tooraine kasutamise võimalusi (sh tehnoloogiad ja väärindamine).

Ürituse info veebilehel: <https://www.pikk.ee/sundmus/vahelevinud-puuvilja-ja-marjakultuuride-esitluspaev-3/>

Lektor: Mailis Vinogradov – EMÜ Polli Aiandusuuringute Keskus

Sisu/käsitletud teemad: sinise kuslapuu sordid; sordiaretuse suundumused; kasvatamise ajalugu; taime iseloomustus ja eripärad; sordivalik ja sordikirjeldused; kasvutingimused ja agrotehnoloogia; taimede hooldamine; saagikoristus ja säilitamine; taimede paljundamine; kahjustuste teke; kahjustuste ulatus kolleksioonis.

Foto 2.1. vähelevinud kultuuride infopäev Pollis loenguruumis ja esitlusosal

Tulemuslikkuse analüüs: Kohal saadud tagasiside põhjal täitis esitluspäev oma eesmärgi antud sihtgrupile. Toimus arutelu sinise kuslapuu masinkoristatavuse, lindude peletamise ja istandiku rajamise üle. Tunti huvi maitsvamate sinise kuslapuu talvekindluse ning maitsvamate ja saagikamate sortide kohta. Praktilisi nõuandeid kasvatustehnoloogia kohta jagas Liina Arus, kes selgitas tilkkastmissüsteemi rajamise erisusi, masinkoristust ning tutvustas uuemaid jaapani ebaküdoonia sorte.

Kohal täidetud tagasisidelehtede alusel soovisid osalejad, et esitlusmaterjale ka huvilistele jagataks, sest ei jõutud kogu infot üles kirjutada. Lektorid võiksid tulevikus keskenduda ka teistele kultuuridele, näidetes toodi välja virsikute ja aprikooside kasvatamist ning mooruspuu viljade kasutamist.

Tegevused II poolaastal

EMÜ katmiktehnoloogiate infopäev: kasvuhoonete tüübid köögiviljade kasvatamisel

Infopäev toimus 27. juulil 2021.a. EMÜ Mahekeskuses (Eerika tee 2, Õssu küla, Kambja vald, Tartumaa) ja Kuusiku talus (Külitse alevik, Kambja vald, Tartumaa).

Osalejate arv: 27 osalejat (registreerus 28). Osalejad olid köögiviljakasvatajad, aiandustarvikuid müüvate firmade, Maaeluministeeriumi, Põllumajandusuuringute Keskuse, ETKI esindajad ja eraisikust asjahuvilised.

Eesmärk: tutvustada põhjamaade tingimustesse sobivaid katmiklatehnoloogiaid.

Päev oli jagatud kaheks: loengute osa toimus EMÜ Mahekeskuses ning kütte- ja kastmis/väetustehnika valikuid köögiviljakasvatajale tutvustati Kuusiku talus.

Ürituse info ja infopäeva jaotusmaterjalid on saadaval veebilehel:
<https://www.pikk.ee/sundmus/katmiktehnoloogiate-infopaev-kasvuhoonete-tuubid-koogiviljade-kasvatamisel/>

Lektorid: Priit Põldma – Eesti Maülikooli aianduse õppetooli lektor; Roland Rool – Baltic Agro; Kaidar Kivi – Kuusiku talu.

Sisu/teemad: EMÜ Mahekeskuses tutvustas Roland Rool (Baltic Agro, katmiklatehnika müügijuht) Põhjamaade tingimustesse sobivaid kasvuhoonete tüüpe: tunnelkasvuhooned ja plokkkasvuhooned. Lisaks andis ta ülevaate erinevatest küttelahendustest, kliimakontrolli ja energiasäästu võimalustest kasvuhoonetes. Keskenduti eelkõige väiksemate tootmispindade (< 1000 m²) tehnilistele lahendustele.

Priit Põldma tutvustas innovaatilisi lahendusi kahjustajate seireks ja keskkonnasõbralikuks tõrjeks katmiklalal, andes ülevaate projekti SMARTPROTECT tegevustest.

Peale lühikest energiapausi suunduti Kuusiku tallu, kus tutvustati talu erinevate kasvuhoonete juures küttesüsteeme, kastmis- ja väetussüsteeme tomati, kurgi ning aedoa kasvatamisel. Kasvuhoonete juures toimus ka elav arutelu, kus tootjad said esitada küsimusi ning arutleda erinevate küttelahenduste efektiivsusest ja investeeringute vajadusest.

Fotod 2.2. Roland Rool tutvustamas kasvuhoonete tehnilisi lahendusi infopäeval osalejatele.

Tagasiside: saadud tagasiside põhjal täitis esitluspäev oma eesmärgi antud sihtgrupile. Arutelul oli suurimaks teemaks optimaalse küttelahenduse leidmine väiksemapinnalisel kasvuhoonetootmisel. Arutati puidugraanulitel põhineva küttesüsteemi kasutusmugavuse ning tootlikkuse üle. Samuti uuriti päiksepaneelide kasutamist elektritootmisel või kastmisvee soojendamisel.

EMÜ katmiktehnoloogiate infopäev: kasvuhoonete tüübid lillekultuuride kasvatamisel

Infopäev toimus 03. augustil 2021.a. firma Rikets Aiand tootmishoonetes (Pagavere, Vana-Aespa küla, Kohila vald, Rapla maakond).

Osalejate arv: 35 osalejat (registreerus 30). Osalejad olid lillekasvatajad ja köögiviljakasvatajad, aiandustarvikuid müüvate firmade, Maaeluministeeriumi esindajad ja eraisikust asjahuvilised.

Eesmärk: tutvustada põhjamaade tingimustesse sobivaid katmiklatehnoloogiaid lillekasvatuses. Infopäeva esimeses pooles toimusid ettekanded ning kütte- ja kastmis/väetustehnika valikuid lillekasvatajale tutvustati Rikets Aiandi tootmiskasvuhoonetes.

Ürituse info ja infopäeva jaotusmaterjalid on saadaval veebilehel:
<https://www.pikk.ee/sundmus/katmiktehnoloogiate-infopaev-kasvuhoonete-tuubid-lillekultuuride-kasvatamisel/>

Lektorid: Priit Põldma – Eesti Maaülikooli aianduse õppetooli lektor; Roland Rool – Baltic Agro; Marili Jaama – Flores Aed OÜ; Getriin Hermlin – Rikets Aiand.

Sisu/teemad: Roland Rool tutvustas (Baltic Agro, katmiklatehnika müügijuht) Põhjamaade tingimustesse sobivaid kasvuhoonete tüüpe: tunnelkasvuhooned ja plokkkasvuhooned. Lisaks andis ta ülevaate erinevatest küttelahendustest, kliimakontrolli ja energiasäästu võimalustest kasvuhoonetes. Keskenduti eelkõige väiksemate tootmispindade (< 1000 m²) tehnilistele lahendustele. Marili Jaama (Flores Aed OÜ) tutvustas lillekasvatajatele biotõrje võimalusi lillekultuuride kahjustajate tõrjel lähtuvalt nende firma praktilistest kogemustest. Priit Põldma tutvustas innovaatilisi lahendusi kahjustajate seireks ja keskkonnasõbralikuks tõrjeks katmiklalal, andes ülevaate projekti SMARTPROTECT tegevustest.

Peale lühikest energiapausi suunduti Rikets Aiandi tootmiskasvuhoonetesse, kus tutvustati ettevõtte vastsetl renoveeritud kasvuhoonete kastmis- ja väetussüsteeme erinevate lillekultuuride hooldamiseks, samuti maaküttel põhinevat küttesüsteemi. Kasvuhoonete juures toimus ka elav arutelu, kus tootjad said esitada küsimusi ning arutleda erinevate kütelahenduste efektiivsusest ja investeeringute vajadusest.

Foto 2.3. Getriin Hermlin andmas ülevaadet Rikets Aiandi tootmisviisidest.

Tagasiside: saadud tagasiside põhjal täitis esitluspäev oma eesmärgi antud sihtgrupile. Arutelul oli oluliseks teemaks väga erinevate lillekultuuride vaheldumine kasvuhoones ning nende taimede vajadustele vastava kastmis- ja väetussüsteemi optimaalse lahenduse leidmine. Kastmine ja väetamine ning lisavalguse andmine kasvuhoones oli niivõrd oluline aruteluteema, et järgmistel infopäevadel planeeritakse nendele teemadele eraldi pühenduda.

EPKK infopäev välislektoriga: Aiandustootmise sertifitseerimine

Aeg: 3. detsember 2021 videoülekanadena

Osalejate arv: registreerus 31 huvilist, osales 24

Eesmärk: Eesti aiandustootjatele anda teavet Euroopas kasutusel olevatest aiandustoodete sertifitseerimisskeemidest. Põhjalikumalt tutvustati GLOBALG.A.P. sertifikaati. Lisaks andis Selveri ostujuht ülevaate, millised on poeketi ootused aiandustootjatele, kes soovivad oma tooteid turustada nende ketis.

Ürituse info veebilehel: <https://www.pikk.ee/sundmus/aiandustootmise-sertifitseerimine/> ja <https://epkk.ee/03-12-2021-epkk-infopaevaiaandustootmise-sertifitseerimine/>

Lektorid:

- Edite Strazdina, GLOBALG.A.P. c/o tehniline ekspert
- Liisi Leitsmann, Selveri ostujuht

Sisu ja teemad:

Põllumajanduse sertifitseerimisskeemide tutvustus. GLOBALG.A.P. kui enimõutud sertifikaat kogu maailmas - globaalne trend ehk kliimakriisi mõjude leevendamine mängib olulist rolli ka aiandustootmises. Tulevikus peavad tootjad aru andma ja täiustama nende sisendite kasutamisest, oluliseks saab tootmise läbipaistvus ja kasvab jaemüüjate huvi näit. taluandmete vastu. Toodete sertifitseerimine muutub üha olulisemaks.

Selveri ootused ja koostöö – Selveri ostustrateegia eesmärgiks on toetada ettevõtte strateegiliste eesmärkide saavutamist; Jaekett on aiandustootja toote/brändi vahendaja tarbijale, seega väga oluline lüli ja vastutus on kliendi ees just jaemüüjal. Tarbijale on olulised: asukoht kodu lähedal,

parkimine, kõik ühest kohast, sobivad hinnad, sobiv keskkond, keti usaldusväärsus, puhtus, kiire toimetamine, värskus, klienditeenidus ja lai valik tooteid. Värskest müüdavad puu- ja köögiviljad peavad vastama turustamisstandarditele.

Joonis 2.4. Väljavõte ettekande slaidilt.

Tagasiside kokkuvõte: Infopäev täitis eesmärgi. Tagasisidet andis 24st osalejast 5. Infopäeva korralduse ja videoülekanne kvaliteeti hindas „Väga heaks“ 80% ja „heaks“ 20% vastanutest. Edite Strazdinat lektorina ja ettekande sisu hinnati pigem „heaks“. Liisi Leitsmanni ettekanne ja töö lektorina sai hindeks „rahuldav“ (4) ja „halb“ (1). Infot toimumise kohta saadi nii e-postiga EPKK-lt (4), EPKK kodulehelt (1), e-postiga erialaliidult (3) ja pikk.ee lehelt (1).

Edaspidi pakusid teemades huvi: aiandus üldiselt (2); uudsed lahendused aiandustootmises; kuidas lahendada probleeme, mis tulenevad konkurentsiriivist Eestis, EL ühisel turul; Kui oluline on jaekettidele kodumaise toodangu keskkonnasõbralikkus (pakend, taimekaitse jne)? Mis suunda ja nõudmisi nad näevad selles osas?; Hea oleks kuulda alati mõne tootja/kasvataja kogemust, nt siin puhul GlobalG.A.P-iga. Nt keegi, kes praegu tegeleb selle saamisega. Tulevikus samamoodi, keegi kellel on ainult tootja tasandil kokkupuude teemaga.

EMÜ esitlustegevus: Uued ilutaimed, vastupidavus konteinerhaljastuses (boliivia ja hübriidbegoonia erinevad sordid ja kõrrelised)

Esitluspäev toimus 9.augustil 2021.a. Kanepi Seltsimajas ja OÜ Kanepi Aiandis.

Osalejate arv: 26 osalejat (registreerus 29). Osalejad olid tootjad ja suvelillede noortaimede edasimüügifirmade töötajad (Horticom, Bloomest).

Eesmärk: tutvustada erinevaid begoonia liike ja sorte ning haljastuses kasutatavate kõrreliste liike ning nende vastupidavust Eesti suvel. Päev oli jagatud kaheks: loengute osa Kanepi Seltsimajas ja taimede esitlus Kanepi Aiandis.

Ürituse info veebilehel: <https://www.pikk.ee/sundmus/uute-perspektiivsete-haljastuse-konteinertaimede-esitluspäev-4/>

Lektorid: Merilin Saksing - Kanepi Aiand; Leila Mainla - Eesti Maaülikool; Reti Randoja-Muts – Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool; Margus Vahtramäe - Kanepi Aiand.

Sisu/teemad: Merilin Saksing tutvustas begooniate ja kõrreliste agrotehnikat ja neil enim esinevatest kahjuritest ning haigustest. Leila Mainla rääkis biostimulantide kasutamisest aedraudrüdil ja puispetuunial. Kuidas mõjutavad biostimulandid antud liikide kasvu ja õitsemist ning

kuidas neid teadmisi ära kasutada tootmises ja haljastuses. Reti Randoja-Muts rääkis konteinerhaljastuse suundadest. Kui varasemalt oli konteiner tagaplaanil ja rõhk taimedel, siis nüüd liigub trend sinna suunda, et konteinerid muutuvad ka ise disainielementideks ja suuremateks ning silmatorkavamateks. Samuti on uus trend kasutada konteinerhaljastuse püsikuid ja puittaimi (lehtpõõsad ja okaspuud). Kanepi Aiandis tutvustas Margus Vahtramäe esitlusosalal olevaid liike ja sorte ning rääkis nende miinustest ja plussidest (Foto 1).

2021. a. esitlusosalal olevate taimede fotod, pildistatud 4-nädalaste vahedega, on nähtavad Kanepi Aiandi kodulehel: begoonia <https://www.kanepiaiaand.ee/vordluskatse/begooniad-2021> ja kõrrelised <https://www.kanepiaiaand.ee/vordluskatse/2021-korrelised>.

Foto 2.5. Margus Vahtramäe esitlusosalal taimi tutvustamas osalejatele.

Tagasiside kokkuvõte: saadud tagasiside põhjal täitis esitluspäev oma eesmärgi antud sihtgrupile.

Põhiline vestlus ja arutelu toimus esitlusosalal taimede juures. Begooniate puhul räägiti erinevatest sordirühmadest ja nende vastupidavusest nii Eesti suvele kui ka kahjuritele. Begooniate puhul võis täheldada taimede erinevat kahjurikindlust: boliivia begoonia sordid `Encanto Pink` ja `Bonaparte Rose` on vastuvõtlikumad begoonia lestale võrreldes sama sordiseeria teiste sortidega. Esitlusosalal olnud boliivia begoonia sortidest meeldisid enim `Encanto` sordiseeria sordid (nt. `Orange` ja `Red`). Hübridibegoonia puhul meeldisid enim `Funky White` ja `Funky Orange` sordid. Pealtnäha rahulik eestlane armastab suvisel ajal ikkagi värve. Toimus arutelu kõrreliste haljastuses kasutamise ja nende eripära üle. Kuna taimed tärkavad kevadel hilja, siis on vaja neid ette kasvatada, sest muidu ei ole nad kiirekasvuliste suvelilledega konteinerisse kokku istutades konkurentsivõimelised. Ettekasvatamine tõstab aga omakorda taime omahinda. Kõrrelistest meeldisid enim harjas-hiidhirsu sordid `Sky Rocket` ja `Fireworks` oma ilusa lehestiku ja kaarduvate ning pehmete õisikute tõttu, mis haljastuses torkavad eriti silma.

Osalejad jäid päevaga rahule ja kiideti nii korraldust kui ettekandeid. Tootjad ootavad huviga järgmist aastat ja uusi liike ning sorte. Samuti oli huvipakkuv teema biostimulandid. Ka taimi vahendavad firmad jäid rahule tehtuga ja kiitsid ettevõtmist.

EMÜ esitlustegevus: Sibulköögiviljade kasvatustehnoloogia ja sordid

Esitluspäev toimus 11.augustil 2021.a. EMÜ Mahekeskuses (Eerika tee 2, Õssu küla, Kambja vald, Tartumaa) ja EMÜ Rõhu katsejaamas.

Osalejate arv: 11 osalejat (registreerus 12). Osalejad olid köögiviljakasvatajad ja eraisikust asjahuvilised.

Eesmärk: tutvustada erinevate sibulköögiviljade (küüslauk, söögisibul, šalottsibul, talisibul) sorte ja kasvatustehnoloogiaid. Päev oli jagatud kaheks: loengute osa toimus EMÜ Mahekeskuses ja sortide tutvustamine ning kastmis-, väetussüsteemide esitlus toimus Rõhu katsejaamas.

Ürituse info veebilehel: <https://www.pikk.ee/sundmus/29722/>

Lektorid: Priit Põldma – Eesti Maaülikooli aianduse õppetooli lektor; Tea Taliaru – Seston Seemned OÜ.

Sisu/teemad: EMÜ Mahekeskuses tutvustati esitluselal kasvanud sibula ja küüslaugu erinevate sortide omadusi ning saagikuse andmeid eelnevate aastate tulemustel. Samuti anti ülevaade 2021 kasvuaasta sobivusest sibulköögiviljade arenguks. Eraldi käsitleti Aiandusklastri tegevuste raames läbiviidud küüslaugu kasvatustehnoloogiate arendamise katsete tulemusi ning sibula ja küüslaugu kastmisevajaduse hindamise võimalusi.

Peale lühikest energiapausi suunduti Rõhu katsejaama, kus tutvustati erinevaid küüslaugu ja sibulasorte esitluselal ning tutvumine EMÜ Rõhu katsejaama kastmis- ja väetus-süsteemidega. Seejärel toimus arutelu, kus tootjad said esitada küsimusi ning arutleda sibulköögiviljade sortidest Tea Taliaru ja Priit Põldmaga.

Fotod 2.6. Priit Põldma tutvustamas küüslaugusorte osalejatele.

Tagasiside: saadud tagasiside põhjal täitis esitluspäev oma eesmärgi antud sihtgrupile.

Arutelul oli suurimaks teemaks küüslaugu heade sortide paljundusmaterjali saadavus. Sibula sortide paljundusmaterjali saadavus on hea, kuid aeg-ajalt on probleeme materjali kvaliteediga. Samuti oli huvipakkuv teema biostimulantide kasutamine ning väetamine üldisemalt. Kastmise vajaduses ei kahelnud viimaste suvede ilmastikku teades keegi, kuid küsimusena oli üleval investeeringu suurus.

EMÜ esitlustegevus: Õuna- ja ploomipuude kasvatustehnoloogia äriaias.

Esitlustegevuse esimene päev toimus 12.augustil 2021.a. Morna Talu OÜ kell 09.45-12.30.

Osalejate arv: 23 osalejat. (registreerus 19). Osalejad olid tootjad, istikukasvatavad ja edasimüügifirmade töötajad, aianduskooli õpetajad ja hobiaednikud.

Eesmärk: tutvustada õuna- ja ploomikasvatust, sorte, kasvatustehnoloogiat, sealhulgas taimekaitset ja väetamist ning tehnikat äriaiades.

Ürituse info veebilehel: <https://www.pikk.ee/sundmus/esitluspaev-ouna-ja-ploomipuude-kasvatustehnoloogia-ariaias/>

Lektorid: Toivo Univer- EMÜ Polli AUK, Andres Mets- Morna Talu OÜ, Danel Mets –Morna Talu OÜ.

Sisu/teemad: Andres Mets andis ülevaate Morna talu OÜ saamisloost. Tutvustas aedade rajamisega setu- milliseid vigu on rajamisel tehtud, kuidas neid on võimalik vältida, kas kasvatatavate kultuuride ja sortide valik on õige ja sobilik talu muldadega.

Danel Mets tutvustas aias kasvavaid õuna- ja ploomisorte, aedades läbiviidud töid: taimekaitse pritsimised, väetamine, reavahede niitmised, võralõikus ning tehnikat, mida on tööde käigus kasutatud.

Praktilisi nõuandeid õunapuude suvise võralõikuse osas jagas Toivo Univer. Koos osalejatega arutati kastmissüsteemi vajalikkuse osas õuna- ja ploomistandikes, samuti tekitas suurt huvi tehnika, millega on võimalik umbrohte tõrjuda. Arutati ka saagi turustamise üle: millised on võimalused, kus peamiselt turustatakse ja millised on hinnad.

Fotod 2.7. Danel Mets esitluslal osalejatele ploomisorte tutvustamas.

Osalejate tagasiside: Paljud osalejad ei teadnudki, et teavet esitluspäevade ja infopäevade osas saab Pikk.ee. lehelt. Enamus osalejaid sai info Aiandusliidu ja EMU Aianduse õppetooli Facebook'i lehele kaudu.

Osalejate tagasiside oli väga positiivne. Omavahel jagati kontakte ning leiti, et Eesti aiakultuuride kasvatajad ei tohiks olla üksteisele konkurendid, vaid pigem äripartnerid. Ettepanek oli: sellistest esitluspäevadest peaks kujunema välja iga-aastane traditsioon.

EMÜ esitlustegevus: Õuna- ja ploomisortide kasvatus erinevatel vegetatiivalustel.

Esitlustegevuse teine päev toimus 12.augustil 2021.a. EMÜ Polli Aiandusuuringute keskuse peahoones ja katseaedades kell 13.00-16.00.

Osalejate arv: 17 osalejat. (registreerus 16). Osalejad olid tootjad, istikukasvatajad ja edasimüügifirmade töötajad, aianduskooli õpetajad ja hobiaednikud.

Eesmärk: tutvustada Eestis enam kasvatatavaid ja uuemaid õuna- ja ploomipuude vegetatiivaluseid, sortide ja aluste sobivust ning ühe ohtlikuma õunapuude haiguse - viljapuu-bakterpõletiku leviku takistamise meetmed.

Ürituste info veebilehel: <https://www.pikk.ee/sundmus/esitluspäev-ouna-ja-ploomisortide-kasvatus-erinevatel-vegetatiivalustel/>

<https://bit.ly/ounsordid>

Lektorid: Kristine Tiirats, Toivo Univer, Matis Moks, Kersti Kahu – EMÜ PKI Polli Aiandusuuringute keskus.

Sisu/teemad: Kristine Tiirats tutvustas õunakasvatajate ühte ohtlikumat vaenlast- viljapuu bakterpõletikku, tema olemust, levikut ja tulevikuks kavandatavaid meetmeid, et haiguse levikut tõkestada.

Toivo Univer ja Kersti Kahu tutvustasid õuna- ja ploomipuu vegetatiivaluseid, mida on Pollis katsetatud, milliste aluste- ja sortidega on katseaedu rajatud ja millega on plaanis uusi katseid rajada. Edasi suunduti katseaedadesse, kus juba lähemalt sai näha, kuidas alus mõjutab aias puu kasvu ja saagikust. Selgus, et osadel õunapuudel saak praktiliselt puudub. Üheks põhjuseks töigi Toivo Univer selle juures välja sordi ja aluse sobimatuse.

Matis Moks tutvustas kevadel rajatud katset, mis rajati üheaastaste okulaatidega, kus erinevatele alustele on paljundatud sort 'Liivi kuldrenett'. Kersti Kahu tutvustas ploomisorte, viljade välimust, suurust, saagikust, võra kuju. Sai degusteerida. Arutleti, millised sordid, kellegi tootmisaias kasvavad ja mida võiks veel kasvatada, sest enamike tootjate soov oli ploomikasvatust laiendada või suisa sellega algust teha.

Kuna osalejate seas oli ka neid, kes ei olnud varem Pollit külastanud, siis nende soov oli tutvuda ka Polli tootearendusköögiga. Seega peale esitluspäeva lõppu, suunduti tootearendusköögi võimalustega tutvuma. Esitluspäev venis õhtutundidesse.

Fotod 2.8. Kristine Tiirats ja Toivo Univer osalejatele teadmisi jagamas.

Osalejate tagasiside: : esitluspäevaga jäädigi väga rahule. Päeva soosis ka päikseline ilm. Uuriti, kas Polli kui teadusasutus, ei võiks tulevikus teha katseid aprikooside- ja virsikukasvatuse alal.

Eelnevalt oli palju huvilisi, kes helistasid ja tundsid huvi, kas esitluspäeval osalemise kohta väljastatakse ka tunnistus. Samuti oli üks pretensioon osalejate nimekirja ülesehituse osas. Osadele osalejatele jäi selline täitmine segaseks. Teavitust Pikk.ee kodulehel ei ole piisav, sest oli osalejaid, kes sellest ei olnud midagi kuulnudki.

Nii mõnigi osaleja sai esitluspäevast innustust ja kinnitust, et rajada lähiaastatel ka puuvilja tootmisaedu. Uuriti väga palju ka istikute kohta, mida Pollil on pakkuda järgnevatel aastatel.

EMÜ esitlustegevus: Hahkhallituse tõrjevõimalustest maasikaistanduses

Toimumise aeg: 10. august 2021.

Toimumise koht: Eesti Maaülikooli mahekeskus ja Rõhu katsejaam, Tartumaa.

Lektorid ja sisu:

- Kokkuvõte 2021. aasta hooajast Põhja-Eesti maasikakasvataja pilguga. Margus Tärn.
- Erinevate hahkhallituse tõrjeviiside mõju 3. aasta 'Sonsationi' istanduses. Ulvi Moor.
- Uute sortide 'Verdi ja 'Cory' käitumine maheviljeluses. MTÜ Aiandusklastri innovatsioonitegevuse tulemused. Ulvi Moor.
- Aedmaasikate hahkhallituse tõrjeviiside esitlusala külastus EMÜ Rõhu katseaias, esitluses kasutatud ilmajaama ja osonaatori demonstratsioon, arutelu. Ulvi Moor, Priit Põldma.

Tegevuse analüüs ja kokkuvõte

Esitluspäeval osales 23 inimest. Esitluspäev toimus kahes osas: ettekanded tehti siseruumides EMÜ mahekeskuses (Fotod 2.9 ja 2.10), seejärel sõideti Rõhu katsekeskusesse, kus tootjatel oli võimalik oma silmaga näha esitlusala ja esitlustegevuses kasutatud ilmajaama.

Foto 2.9. Margus Tärn tegemas maasikahooaja kokkuvõtet

Foto 2.10. Ulvi Moor rääkimas hahkhallituse tõrjevõimalustest

Sissejuhatusena andis tuntud maasikakasvataja Margus Tärn Raja talust Harjumaalt ülevaate 2021. aasta maasikahooajast. Raja talus kasvatatakse väga mitmeid erineva valmimisajaga maasikasorte, mistõttu kahjustas tänavune ülikuum juulikuu talu tootmist vähem kui enamikku Lõuna-Eesti maasikakasvatajaid, kes valdavalt kasvatavad keskvalmivaid sorte. Diskuteeriti hooajal enim probleeme tekitanud haiguste, kahjurite ja ilmastikumõjude üle.

Järgnevalt andis Ulvi Moor ülevaate hahkhallituse tõrje esitlustegevuse tulemustest. Esitluslinal kasutati viit erinevat hahkhallituse tõrjumise võimalust: 1) kontrollvariant (pritsimata); 2) tõrje osoneeritud veega 2 korda nädalas õhtuti alates 19. maist kuni 12. juulini; 3) tõrje ainult 1 kord Signumiga kui 60% õitest oli avanenud (8.juuni); 4) nõ tava-variant (tootjate tavapraktika) - Switch 31. mai (valge õienupp), Signum 8. juuni (60% õitses), Switch 14. juuni; 5) tõrje Metose ilmajaama Bulgeri mudeli järgi. Signum 10. juunil.

Tulemustest selgus, et kontrollvariandis (hahkhallituse tõrjet ei kasutatud) oli hallitanud vilju 17% kogusaagist ja osoneeritud veega tõrjevoriandis 23% saagist. Ilmajaama järgi hahkhallituse ohu korral ühekordselt Signumiga pritsitud variandis ja 60% õite faasis ühekordselt Signumit saanud variandis hallitas võrdselt 7% saagist. Tava-variandis (kolm korda fungitsiidiga pritsitud) hallitas 4% saagist. Seega ei olnud vahe vaid üks kord fungitsiidiga pritsitud ja tava-variandi vahel

väga suur. Tootjatega tekkis diskussioon, kas hahkhallituse ohtu sel aastal üldse oli, kuna ilm oli väga kuum. Esitlusosal paiknenud Metose ilmajaam näitas, et hahkhallituse kõrge risk esines nii õitsemise lõpus 14. juunil kui ka mitmel korral saagi valmimise ajal (24. juunil, 26. juunil ja 3. juulil). Samas peab möönma, et 3. juulist edasi püsis hahkhallituse risk pigem madal. Seetõttu võivad vihmasel aastal olla katsetulemused teistsugused.

Ennelõunal rääkis Ulvi Moor lisaks veel hahkhallituse piiramise uutest võimalustest maheviljeluses ja andis ülevaate Aianduse innovatsiooniklastri raames läbi viidud katsest uute sortidega 'Verdi' ja 'Cory'.

Pärast lõunapausi külastati Rõhu katsekeskust, kus vaadati üle maasika hahkhallituse tõrjevõimaluste esitlusala ning Priit Põldma näitas ning rääkis pikemalt Metose ilmajaamast (Fotod 2.11 ja 2.12).

Foto 2.11. Ulvi Moor demonstreerimas hahkhallituse tõrje esitlusala

Foto 2.12. Priit Põldma demonstreerimas Metose ilmajaama

Tagasiside kokkuvõte: Tagastati 17 küsitluslehte. Tootjatele pakuti välja kolm võimalikku uurimisteemat ja paluti ka ise teemasid välja pakkuda.

Möödunud kuumal suvel oli väga suur probleem **maasika viljade pehmeks muutumine**. 13 inimest pidas väga vajalikuks selgitada välja, kuidas saaks maasika vilju tugevamaks. Eriti probleemne oli selles osas 'Sonsation', mis kuumade ilmadega muutus nii pehmeks, et ei olnud turustatav. Kuna 'Sonsation' on Lõuna-Eestis muutunud domineerivaks sordiks, on huvi selle sordi kvaliteedi parandamise vastu suur.

Tähtsuselt järgmise uurimisteemana toodi välja uute varajaste ja hiliste **sortide sobivuse** välja selgitamine: väga vajalikuks pidas seda teemat 11 inimest. Hetkel kasvatatakse Lõuna-Eestis väga palju keskvalmivaid sorte, mistõttu hooajal tekib turul maasika üleküllus ja hind läheb väga alla. Siiani uuritud mitmed varajased sordid on osutunud juurehaigustele vastuvõtlikuks või on olnud väikese saagikusega.

Kolmanda teemana välja pakutud **maasikatootmise süsiniku jalajälje uurimist** pidasid tootjad hetkel pigem ebavajalikuks, kuid mitmed olid märkinud, et lähitulevikus muutub see teema ilmselt väga oluliseks. Viis tootjat leidsid juba praegu, et selle teema uurimine oleks pigem vajalik.

Vaba vastuse variantidesse oli kirjutatud, et oluline oleks hinnata saagikadude tekkekohti ja uurida saagikadude vähendamise võimalusi, alustades kõige olulisemast.

EMÜ esitlustegevus: Viinamarja- ja mustikakasvatus

Esitluspäev I osa: Viinamarja- ja mustikakasvatus

Aeg: 17. august kell 10.00 – 13.00

Koht: Kogunemine ja ettekanne toimus Eesti Maaülikooli Mahekeskuses aadress: Eerika tee 2, Õssu küla, Kambja vald, Tartumaa. Istandike külastus Rõhu katsejaamas aadress: Katseaia, Eerika tee, Õssu küla, Kambja vald, Tartu maakond

Teemad ja lektorid:

- Aedmustikate kasvatamine avamaal ja kiletunnelis. MTÜ Aiandusklastri tegevuste raames tehtud katsete tulemused - Leila Mainla ja Kadri Karp
- Viinapuude ja aedmustikate kasvatamine Rõhu Katseaias avamaal - Kadri Karp

Esitluspäev II osa: Viinamarjakasvatus kiletunnelis ja tootearendus

Aeg: 17. august kell 14 – 18

Koht: Murimäe Veinikelder , Murimäe, Truuta, 67302 Valga maakond

Teemad ja lektorid:

- Tootearenduse võimalused viinamarjakasvatuses ja sensoorne analüüs - Janika Ilves ja Kadri Karp
- EORG tehnoloogia osoneeritud vee seadmete võimalused aianduses ja pindade puhastamisel - Arthur Allas
- Viinamarjakasvatus kiletunnelis - Kadri Karp
- Viinamarjakasvatus mäeküljel terrassidel - Janika Ilves

Tegevuse analüüs ja kokkuvõte: Esitluspäeva esimeses osas Rõhu katsejaamas osales 24 inimest ja teises osas osales 33 inimest. Infot levitati pikk.ee lehel ja aianduse õppetooli FB lehel. Piiranguks pandi 30 ja kohad täitusid mõne päevaga. Mitmetele ei sobinud esitluspäev ja seetõttu külastati Rõhu mustika ja viinapuuistandikke ka esitluspäevale järgneval ajal. Mitmed alustavad ettevõtted käisid Rõhu istandikke vaatamas isegi korra igal kuul, sest eriti viinapuude puhul on ju hooldustegevused sõltuvad taimede kasvufaasidest.

Rõhu mustikaistandikus näidati sorte 'North Blue' Draper' ja 'Are'. Arutleti erinevate niisutussüsteemide mõju erinevate multšide puhul. Osale istandiku alale, kus varem oli kooremult, oli nüüd pandud peenravaip. Mis meeldis ka tootjatele, sest on olnud probleemiks orgaanilise multši umbrohtumus ja reavahede korrashoid. Viinapuude istandikus näidati saagi küpsusaste määramist ja avamaal saagi kaitsmise võimalusi erinevate kahjustajate eest. Istandikus sai näidata ka erinevaid haigustunnuseid, mis on jahukastel ja ebajahukastel. Arutleti erinevate tõrjemeetodite üle ja ka lõikusmeetodite üle, mis mõjutavad haiguste levikut. Mitmed olid alustajad tootjad, kes alles istandikke rajavad. Nendega arutati veel paljundamise ja toetamise küsimusi. Esitluspäeva teine osa toimus Murimäe veinikeldris, kus näidati tunnelis sorte 'Solari', 'Rondo', 'Regent'. Degusteerimisel esitleti Rõhu katseid, kus näiteks sordist 'Hasanski sladki' sai valmistatud valge vahuvein. Need katsed on vajalikud, sest igal aastal ei pruugi marjad saada vajalikku kvaliteeti ja seetõttu on oluline veinitehnoloogia valik. Osavõtjaid huvitas osoneeritud vee kasutamine, mille kohta tegi ettekanne Arthur Allas. Räägiti võimalustest veiniköögis ja ka istandikus haiguste tõrjest.

Fotod 2.13. Viinamarja- ja mustikakasvatuse esitlus

Tagasiside kokkuvõte: Esitluspäeval oli märgata huvi teiste marja/puuviljakasvatavate poolt. Probleemid tööjõuga ja teiste tootmisriskidega on põhjustanud vajaduse tootmist mitmekesistada. Huvi on rohkemate kultuuride kohta ja ka tootearenduse võimaluste kohta. Samuti sooviti rohkem infot haiguste kohta, sest enamik istandikke on nooremad, kui Rõhu istandik ja seetõttu on Rõhul kogemused pikemaajalised. Kuna enamik viinamarjakasvatavaid ei soovi kasutada kemikaale, siis soovitakse esitluspäeval näha rohkem võimalusi. Mustikakasvatuse puhul sooviti teavet vana istandiku noorendamise ja sordivaliku suurendamise kohta. Taimi saab küll noorendada, kuid taastumine ja selle kiirus sõltub sordiomadustest.

EMÜ esitlustegevus: Vähelevinud puuviljakultuuride tutvustamine (sinise kuslapuu ja ebaküdoonia sordid)

Esitluspäev toimus 31. augustil 2021 Polli Aiandusuuringute keskus

Osalejate arv: 23 osalejat (registreerus 38). Enamus osalejatest olid ettevõtjad, 5-10+ aastase kogemusega aianduse või taimekasvatuse valdkonnas. Vähemus esitluspäeva küllastajatest töötavad ettevõtjana muus valdkonnas või on ametnikud.

Eesmärk: Vähelevinud puuviljakultuuride tutvustamine (töötlemisseadmed ja tootearendus)

Ürituse info veebilehel: <https://www.pikk.ee/sundmus/30302/>

Esitluspäeva jooksul tehti suulisi ettekanded, keskpäeval pakuti degusteerimiseks vähelevinud puuvilja- ja marjakultuuridest valmistatud tooteid ja lõunat.

Lektorid:

- Mailis Vinogradov – EMÜ Polli Aiandusuuringute Keskus
- Peeter Laurson – EMÜ Polli Aiandusuuringute Keskus
- Liina Arus – EMÜ Polli Aiandusuuringute Keskus
- Maris Kivistik – Uue-Saaluste veinitalu

- Reelika Rätsep – EMÜ Polli Aiandusuuringute Keskus
- Hans Neppo – EMÜ Polli Aiandusuuringute Keskus

Sisu/teemad: sinise kusalpuu ja jaapani ebaküdoonia väärindamine; koostööpartnerid ja teaduskoostööd teiste asutustega; kõrge lisandväärtusega toote valmistamise protsessid; külmuivatamise meetodi tutvustus; EMÜ Polli aiandusuuringute keskuses pakutavad teenused ja tootearendus; keskuses olevad seadmed ning nende kasutusotstarve; tooraine biokeemilised analüüsid; Puuviljade ja marjade tootearenduskeskuse seadmete tutvustamine.

Fotod 2.14. Vähelevinud puuvilja- ja marjakultuuride esitlus (lisategevus)

Tagasiside: Osalejad jäid esitluspäevaga väga rahule, nad tõid välja, et üritus oli ülevaatlik ning praktiline, sobides hästi algajale ettevõtjale. Koolitus täitis oma eesmärgi antud sihtgrupile. Arutelu käis toodete valmistamise erinevate tehnoloogiate ja tooraine saadavuse üle.

Edaspidisteks esitluspäevadeks esitatud soovid olid järgmised: vähelevinud kultuuride kasvatustehnoloogiate ja sordivõrdluse tutvustamine ning lõunapausi pikendamine.

EMÜ esitlustegevus: Uued ilutaimed, vastupidavus konteinerhaljastuses (biostimulantide katsed puispetuunia ja aed-raudürdiga)

Esitluspäev toimus 17.septembril 2021.a. Kanepi Seltsimajas ja OÜ Kanepi Aiandis.

Osalejate arv: 7 osalejat (registreerus 9). Osalejad olid valdavalt eraisikud, kuid oli ka tootjaid ja põllumajandustarvikute ja -teenuste firma (Baltic Agro).

Eesmärk: tutvustada biostimulantide 2021.a. katsete tulemusi puispetuunia ja aed-raudürdiga. Anda ülevaade erinevate biostimulantide mõjust suvelilledel kasvule ja õitsemisele ning juurestikule varasemate katsete põhjal. Kuidas biostimulantide kasutamisega suvelilledel on võimalik parandada taimede kasvu ja õitsemist ning parandada vastupidavust Eesti heitlikkus suves. Päev oli jagatud kaheks: loengute osa Kanepi Seltsimajas ja katse esitlus Kanepi Aiandis.

Ürituse info veebilehel: <https://www.pikk.ee/sundmus/esitluspaev-ued-ilutaimed-vastupidavus-konteinerhaljastuses/>

Lektorid: Leila Mainla - Eesti Maaülikool.

Sisu/teemad: Leila Mainla rääkis oma ettekannetes biostimulantide 2021.a. katsetulemustest aed-raudürdil ja puispetuunial. Kuidas mõjutavad biostimulandid antud liikide kasvu ja õitsemist ning kuidas neid teadmisi ära kasutada tootmises ja haljastuses. Mis on erinevate biostimulantide toimeaine ja lähtuvalt sellest mõju taimedele. Milline on erinevate biostimulantide mõju varasemates katsetes taimede juurestikule ja toitainete omastamisele, kuid ka kasvule ja

õitsemisele. Kanepi Aiandis tutvustas Leila Mainla esitlusalal olevat katset ja sai kohapeal ka vaadatud mis toimub pottide sees (Foto 1 ja 2). 2021.a. ja ka varasemate aastate biostimulantide katsete fotod, pildistatud 2-nädalaste vahedega, on nähtavad Kanepi Aiandi kodulehel: <https://www.kanepiaiaand.ee/vordluskatse/vaetamine-2017>.

Foto 2.15. Leila Mainla (veinipunase jakiga vasakul) osalejatele biostimulantide katset tutvustamas.

Foto 2.16. Juhuslikul valikul tõsteti igast variandist ühest potist taimed välja ja vaadati biostimulantide mõju juurtele.

Tagasiside kokkuvõte: saadud tagasiside põhjal täitis esitluspäev oma eesmärgi antud sihtgrupile. Kuna osalejaid oli vähe, tekkis väga **sisukas ja aktiivne arutelu** ettekannete juures, milles arutleti katsetulemusi nii tootja, teadlase kui ka preparaadi müüja seisukohalt. Leiti, et katsed on vajalikud ning võiks proovida ka uusi biostimulante, mida katsete algul saada ei olnud, kuid võiksid avaldada suvelillede kasvule positiivset mõju. Samuti tasub katsetada peale kastmise teisi biostimulantidega tötlusviise nagu nt. pritsimine, mis võimaldaks biostimulantide kasutamist vaid neil liikidel, mille kasv vajaks turgutust. Kuna varasematest katsetest selgus, et kui taime kasv on juba loomupäraselt hea (nt. pelargoon), siis biostimulantidega kastmine märkimisväärset mõju ei avaldanud ja seega majanduslikult otstarbekas ei ole. Pritsimine võimaldaks hoida kokku biostimulantide kulusid ja töödelda vaid valitud liike.

Osalejad jäid päevaga rahule ja kiideti nii korraldust kui ettekandeid. Osalejad ootavad huviga järgmise aasta katsetulemusi.

Konverents: Aianduse Visioonikonverents 2021

Aeg: 13. oktoobril 2021 kell 09.30 – 17.00

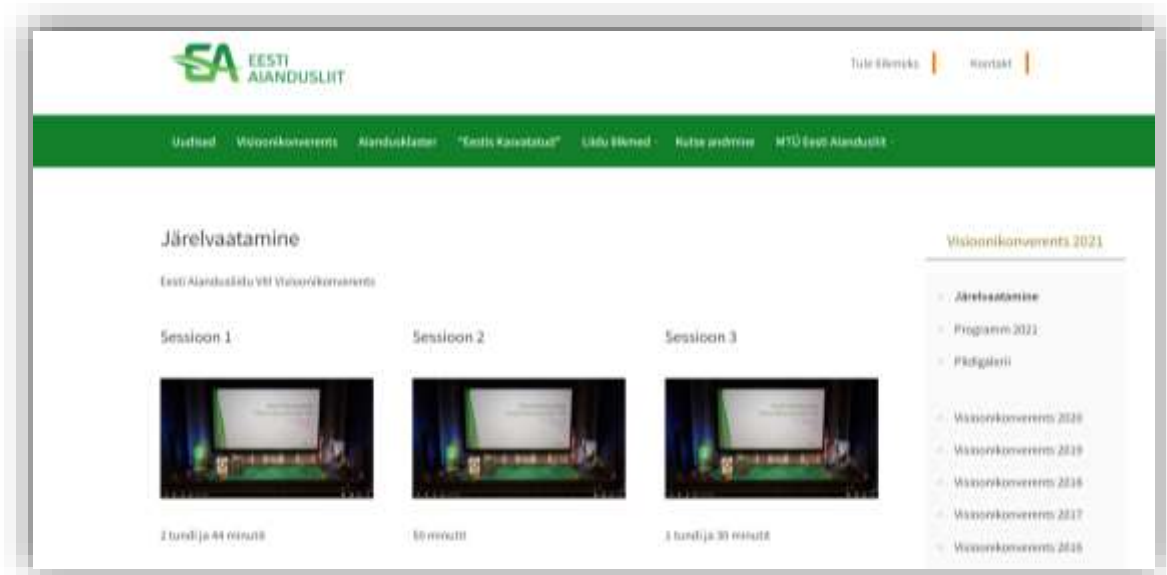
Koht: EPA 2021 raames ERM-s Jakob Hurda saalis.

Konverentsi elluviimise eest vastutas EPKK, sisuline elluviija Eesti Aiandusliit

Osalejate arv: Registreerus 88, osales 77 huvilist. Osalejatest 62 ettevõtjad või aiandusettevõtete töötajad, ülejäänud osa ametnikud/koolide õpetajad/EMÜ õppejõud.

Eesmärk: Selle aasta konverentsi eesmärgiks oli keskenduda iluaiandusele – lillekasvatus, püsikute kasvatus, konseptuaalne ja süsteemne avaliku ruumi haljastus „green to color“, iluaianduse toodete jaemüük

Ürituse info veebilehel <https://www.pikk.ee/sundmus/eesti-aiandusliidu-aianduse-visioonikonverents-2021/> ja <https://www.aiandusliit.ee/visiooni-konverents-2021/programm-2021/> Konverents on järelvaadatav

Joonis 2.17 Aianduse visioonikonverents 2021 on järelvaadatav

Lektorid:

- Raivo Külasepp, Eesti Aiandusliit, Grüne Fee Eesti AS juhatuse esimees
- Marko Gorban, Maaeluministeeriumi asekanstler
- Bert Griffioen, Griffioen Wassenaar
- Jaak Ungerson, Nurmiko asutaja ja juht
- Bob Hoogerdijk, Hoogeveen Plants Boskoop
- Frank van der Heide - Hollandi Aianduskeskuste Liit

Sisu ja teemad:

Ülevaade Aiandusliidu tegevusest; Aianduse hetkeolukorrast Eestis; Jätkusuutlik majandamine Hollandi istikukasvatuste; Nurmiko lugu; Istikukasvataja väljakutsed seoses kliima soojenemisega; Trendid, jätkusuutlikkus ja innovatsioon Hollandi aianduskeskustes – väljakutsed, võimalused ja tarbija ootused lähitulevikus.

Tagasiside kokkuvõte: Konverents täitis eesmärgi. Sihtgrupilt saadud tagasiside positiivne, sisuteemade lektoritele antud hinded valdavalt väga head, mõni hea ja mõni ülihea. Tagasisides märgiti positiivselt ära nn“ talk-show“ formaati, mida katsetasime. Pidi olema huvitavam jälgida. Ettepanekuid korralduse ja tehnilise teeninduse osas ei tehtud, tegelikult ettepanekuid erinevalt eelnevatest aastatest ei olnudki. Paluti samas kõrgel tasemel jätkata.

KOKKUVÕTTEKS

2021. a. tellimus kogusummas 116 400 eurot on täidetud. Kõik tegevused täitsid oma eesmärgi ja osalejatelt kogutud tagasiside oli üldiselt positiivne.

Valdkonna nõukogu kogunes e-koosolekule 17. novembril 2021, et arutada ja võimalusel ka kinnitada hankepartnerite (EMÜ, ETKI ja EPKK) poolt aruteluks esitatud 2022. a. tellimuse tööversioon. Põhjaliku arutelu tagajärjel kinnitati tellimus kogusummas 134 400 eurot ja korraldatakse:

Infopäevad:

- Katmikalatehnoloogiad: Lisavalgustuse võimalused katmikalal. Terminoloogia, erinevad parameetrid valgustuse valikul (võimsus, spekter, CRI jne), HPS ja LED valgustid;
- Katmikalatehnoloogiad: erinevad kastmis- ja väetussüsteemid katmikalal, kastmisautomaatika
- Aedherne sordid kaunade tootmiseks. Sortide omadused ja soovitusi kasvatamiseks.
- Märgistamise nõuded värske puu- ja köögivilja turustamisel

Konverents: Aianduse visioonikonverents 2022

Esitlustegevused:

- Aedmustika ja viinapuude kasvatustehnoloogia
- Taimekasvatuses biopreparaatide kasutamine (Uued ilutaimed, vastupidavus konteinerhaljastuses)
- Sordid ja väetamine maasikakasvatuses
- Ristõieliste köögiviljade uued sordid ja kahjustajate seire võimalused
- Õuna ja ploomipuude taimekaitse
- Vähelevinud puuvilja- ja marjakultuuride kasvatustehnoloogia
- Aedoa sordid, omadused ja soovitusi kasvatamiseks. Sortide sobivus kaunade või seemne tootmiseks.

Koostöö teadmussiirde programmi partnerite vahel on sujunud tõrgeteta, suhtlemine on olnud vajaduspõhine ja asjakohane.

2022. a. tellimuse täitmiseks on ettevalmistused alanud. Tegevustega alustame I kvartalis.